

Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab

“God seksualundervisning er baseret på demokrati, rettigheder og fællesskab. Den udvikler børn og unges kompetencer til at fremme sundhed og trivsel og deres evner til at respektere og anerkende hinanden - uanset forskelligheder.”

Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab (SSF) er et obligatorisk emne, der ikke er afsat et selvstændigt timetal til i undervisningen. Undervisningen skal derimod integreres i skolens skemalagte fag. Vi har igennem en årrække arbejdet specifikt med SSF i 6. klasse i en periode på to måneder med to undervisningslektioner ugentligt.

I undervisningen fokuseres ofte på emner som:

- **Sundhed**
- **Krop**
  - Normer
  - Idealer
- **Pubertet**
  - Kroppens udvikling
  - anatomi og fysiologi
- **Grænser**
  - Rettigheder
  - Sociale medier
    - Deling på nettet
  - Me-to
- **Identitet**
  - Køn
- **Familieforhold**
  - Regnbuefamilie
  - Kernefamilie
- **Venskaber**

En forudsætning for undervisningen er at skabe et trygt klasserum med plads til forskellighed. Dette gøres, så børnene i højere grad tør åbne sig op og tale om følsomme og/eller svære emner.

Der er et stort fokus på tavshedspligten blandt børn og voksne.

Et fælles regelsæt udarbejdes, med børnenes behov for øje. Eleverne vil komme med forskellige forslag, og disse bliver samlet og en anonym afstemning bliver gennemført. I forbindelse med sproget udarbejdes et fælles sprog, så alle er enige om, hvordan vi italesætter fx det mandlige og kvindelige kønsorgan. Derved aftabuiseres sproget. Man vil dog ofte ikke kunne undgå at der trækkes på

---

¹ Sex & Samfund

smilebåndet, hvilket også er med til at skabe en god og afslappet stemning i undervisningen.

Eksempel på/uddrag af regelsæt:

- *Hvad der tales om i undervisningen, bliver i undervisningen*
- *Man skal ha' respekt for hinanden*
- *Stil seriøse spørgsmål*
  - *Det er okay at sige fra*

- *Man griner ikke af/kommenterer på andre*
  - *Grin med dine venner ikke af dem.*

Der tages hele tiden højde for, hvorvidt det er fordelagtigt, at kønsopdele undervisningen i relation til et emne.

Det er vigtigt, vi er to lærere (en af hver køn) og aldrig optimalt med en vikar i tilfælde af sygdom, da det er et skrøbeligt forum, vi befinder os i. Og vikaren har sjældent opbygget den nære relation, der er en forudsætning i undervisningen.

Undervisningen er ofte casebaseret, hvor eleverne aktivt er deltagende og tager stilling til udvalgte emner. Der skal løbende argumenteres for valg.

Foruden cases laves aktiviteter og øvelser, hvor eleverne arbejder videre med det at tage stilling, blive opmærksomme og argumentere for meninger, valg og handlinger. Det er bl.a. aktiviteter hvor eleverne arbejder med deres egne og andres intimsfære. Det er ikke muligt at "gemme" sig, hvilket for enkelte i sig selv kan være grænseoverskridende, men en god træning, der hjælper dem i det videre forløb.

I årets planlægning tager vi højde for børnenes udvikling, da to klasser sjældent er samme sted rent udviklingsmæssigt. Fælles for klasserne er en opmærksomhed, en nysgerrighed og en lyst til at bidrage med egne betragtninger.

Alt dette på en respektfuld måde med plads til forskellighed både som formidler, men også som aktivt lyttende deltager.

I undervisningen opnår eleverne tryghed, der gør, at man tør fortælle om svære og følsomme emner. Vi har i undervisningen haft elever der bl.a. har åbnet op om det at miste forældre eller anden nær familie til sygdom og selvmord, det at være donorbarn, livet i en regnbuefamilie, tvivl og usikkerhed i forhold til køn og identiteten.

Eleven tager i højere grad stilling til samt argumenterer for valg/handlinger. Eleverne bliver opmærksomme på egne og andres grænser og vigtigheden af at respektere disse. Dette understøttes hele året igennem skolens ånd og det store arbejdet på tværs af klasserne, særligt i forbindelse med madhold.²

---

² Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab Fælles Mål - Fagets formål

Det er igennem hele forløbet muligt for eleverne at stille anonyme spørgsmål i en brevkasse, ligesom vi samler ind af spørgsmål til det afsluttende besøg hos Sex & Samfund.

Besøget fungerer som en perfekt afslutning på forløbet, hvor eleverne i samtale med Sex og Samfund får svar på de spørgsmål, der er svære for dem at tage op i klasseundervisningen. Dette gøres uden deltagelse af skolens personale.